

Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliđi
Association of Turkish Consulting Engineers and Architects

ONRI

FIDIC usulleri

Hollanda'da kullanılan

Sözleşme Tipindeki Genel Hükümler

sunan:
Ferd Schelleman,
Grontmij Nederland bv
Ankara, 15 Nisan 2009

Yeni Kurallar - 2005

- ONRI; müşavir mühendisler ve mimarların kullanımını için, 2000 yılında bir tip sözleşme hazırlamaya başlamıştır;
- 2005 yılında “**De Nieuwe Regeling 2005**” (Yeni Kurallar - 2005) yayınlandı;
- Tüm müşavir mühendis ve mimarlardan kabul görmüştür;
- Çalışmalarda Hollanda Kamu Sektörü'nün bir katılımı olmamıştır.

Yeni Kurallar – 2005 Ana Başlıkları:

Uygulanabilirlik;

- Tanımlar;
- Yapılacak İş;
- Ön etütler;
- İşin tanımlanması;
- Yapılacak işte olası değişiklikler;
- Öngörülemeyen durumlar;
- Genel Şartlar;
- Kusurlu durumlarda müşavirin sorumluluğu;
- Tazminat;
- Fesih;
- Doküman ve bilgilerin mülkiyeti.

Uygulanabilirlik :

- DNR 2005; özel veya kamudan her işverenle, her türlü sözleşmede kullanılabilir;
- DNR'daki hükümlerden bazıları işverence kaldırılabilir veya değiştirilebilir;
- İşveren kendi tip sözleşmesinde ısrarcı olabilir;
- Özel hükümler, ayrı bir dokümanda veya sözleşmenin Özel Hükümler bölümünde verilebilir;
- DNR 2005'in yasal olarak geçerli olabilmesi için İşveren'in serbestçe kullanımına açık olması gereklidir.

Tanımlar:

Kusurlar:

- Eğer ortaya çıkan durum önlenebilir bir kusur idiye;
- Müşavirin kusurları:
 - Bütçenin aşılması;
 - Tasarım hataları;
 - Müşavirin temsilcisinin yetki sınırlarını aşması;
 - Yükümlülüklerin geç yerine getirilmesi;
- İşveren'in kusurları:
 - Müşavirin değerlendirme için gereğinden fazla bekletilmesi;
 - Bir ihmalin müşavire bildirilmemesi;
 - Belirlenen zamanlarda ödemelerin yapılmaması.

Yapılacak işte olası değişiklikler:

- İnşaat işlerinin uzaması ve kontrolluk işinin süresinin dolması;
 - Bir köprü veya binanın tasarımının değiştirilmesi;
- gibi durumlarda:
- Siparişin toplam bedelinin artması veya azalması mümkündür;
 - İki taraftan biri devam etmek istemediği takdirde, sözleşmenin feshine gidilebilir.

Öngörülemeyen durumlar:

- Her iki tarafın da elinde olmadan ortaya çıkabilecek durumlardır;
- Öngörülemeyen bir durumla karşılaşıldığında, her iki taraf da sözleşmenin tadil edilmesi talebinde bulunabilir;
- Genelde halli zor, hukuki yollardan çözüm gerektiren durumlardır.

Müşavirin kusurlarına yönelik sorumluluğu (profesyonel sorumluluk):

- İşveren, müşavire sorumlu olduğu durumu yazılı olarak bildirmelidir,
- Müşavire durumu düzeltmesi için makul bir süre tanınmalıdır,
- Müşavirin talepleri hiç yerine getirmemesi veya bunda geç kalması durumunda devreye girer.

Kusurlu durumun kanıtı ne olmalıdır?:

- Kusurun açık bir tanımı yapılmalıdır;
- Müşavirden talep edilenlerin açık bir tarifi yapılmalıdır;
- Bu talebin dayanağı açıkça belirtilmelidir;
- Bir zaman sınırı konmalıdır;
- Müşavir istenenleri yerine getirmez veya istenen zamanda tamamlamazsa, bu durumdan mesul tutulmalıdır.

Mesuliyet ile ilgili husular:

- İş veya proje ile ilgili başka müşavir veya tüzel kişiler de faaliyette ise, mesuliyetin kimde olduğuna karar vermek zor olabilir;
- Eğer müşavir ilgili başka bir tarafın ehil olmadığını farkederse, işvereni bilgilendirmek ve uyarmak durumundadır.

Tazminat:

- Kusurlu bir durum ortaya çıktığında, işveren tazminat talep edebilir;
- İşveren, işi feshedebilir;
- Müşavir yalnızca işverenin kendisine verilen zarardan sorumludur (doğrudan zararın tanımı yapılmamış, karar hakem heyetine bırakılmıştır);
- Müşavir kendi menfaatini koruma hakkına sahiptir.
- Tazminat müşavirlik işinin bedelinden fazla olamaz;
- Müşavirin “profesyonel sorumluluk sigortası” olmalıdır;
- Mesuliyet, işin tamamlandıktan itibaren yıllar sonrasına kadar sürebilir.

Fesih:

- İşveren, her zaman için bir sebep öne sürmeden işi feshedilebilir;
- Müşavir bu durumda bir tazminat talebinde bulunma hakkına sahiptir;
- Yalnızca müşavirin kusuru sebebiyle fesihe gidilmesi, işverenin mali bir tazminat ödemediği işi feshetmesi için yeterli bir durumdur;
- Diğer tüm durumlarda, işverenle müşavir arasında mali bir uzlaşmaya varılmalıdır.

Dokümanların mülkiyeti:

- Nihai raporun mülkiyeti işverene aittir;
- Özgün tasarım veya proseslerin telif hakları müşavirde kalır;
- Tasarımın yeniden kullanılması durumunda, müşavir diğer harcamalarla beraber yeni bir telif hakkı talep etme imkanına da sahiptir.